

การออมภาคครัวเรือนของไทย

ไตรมาสที่ 4 ปี 2559

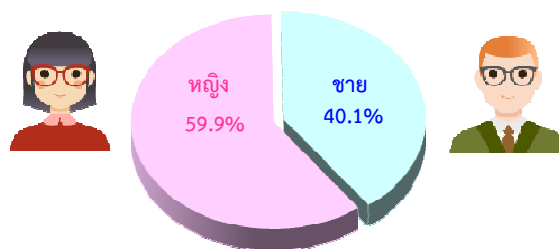
สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) จัดทำสำรวจพฤติกรรมการออมและการเข้าถึงบริการทางการเงินภาคครัวเรือน มาแล้ว 3 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 สำรวจเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2549 ครั้งที่ 2 เดือนมกราคม - มีนาคม 2553 ครั้งที่ 3 เดือนมกราคม - มีนาคม 2556

ในครั้งนี้เป็น การสำรวจครั้งที่ 4 ได้เปลี่ยนชื่อการสำรวจเป็นการสำรวจการติดตามระดับความรู้และการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน พ.ศ. 2559 โดยสำรวจไปพร้อมกับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ด้านการเงิน ได้แก่ มูลค่าสินทรัพย์หนี้สิน แหล่งเงินกู้ยืม การเข้าถึงบริการทางการเงิน ตลอดจน การวางแผนทางการเงินและพฤติกรรมการเก็บออมของประชาชน เป็นต้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2559 จากครัวเรือนตัวอย่างทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล จำนวน 13,000 ครัวเรือน สรุปผลการสำรวจที่สำคัญ ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของครัวเรือน

จากผลการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่าหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงร้อยละ 59.9 และเพศชายร้อยละ 40.1

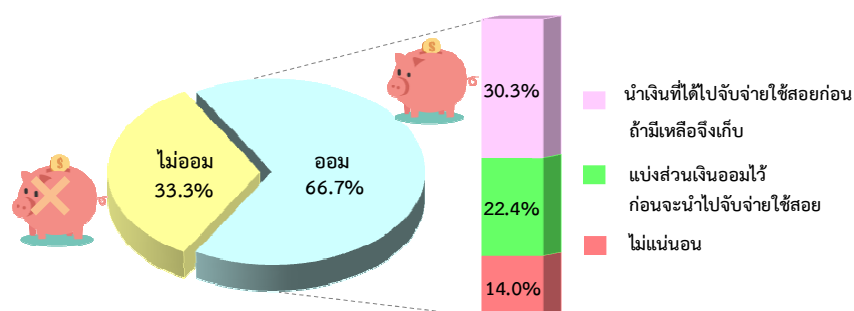
แผนภูมิ 1 ร้อยละของหัวหน้าครัวเรือน จำแนกตามเพศ

2. การออม และวิธีการจัดสรรกับเงินออมของครัวเรือน

จากครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่าครัวเรือนมีการออมเงินสูงถึงร้อยละ 66.7 และอีกร้อยละ 33.3 ไม่มีเงินออม สำหรับครัวเรือนที่มีการออมจะมีวิธีการจัดสรรกับการออมเงินดังนี้ โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 30.3 จะนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายใช้สอยก่อนถ้ามีเหลือจึงจะเก็บ รong ลงมาร้อยละ 22.4 จะแบ่งส่วนของเงินออมไว้ก่อน แล้วถึงจะนำเงินส่วนที่เหลือไปใช้จ่ายใช้สอย และอีกร้อยละ 14.0 ยังไม่แน่นอนว่าจะใช้วิธีการใด

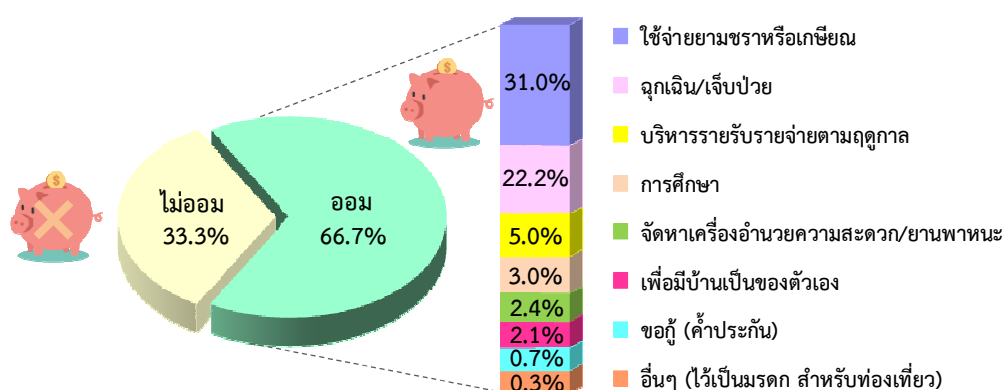
แผนภูมิ 2 ร้อยละการออมของครัวเรือน จำแนกตามการจัดสรรเงินออม

3. วัตถุประสงค์หลักของการออม

ครัวเรือนทั่วประเทศให้ความสำคัญกับการเก็บออมเพื่อไว้ใช้จ่ายยามชรา หรือเกษียณอายุเป็นลำดับแรก โดยมีสัดส่วนร้อยละ 31.0 รองลงมาเป็นการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเมื่อเจ็บป่วย (ร้อยละ 22.2) บริหารรายรับรายจ่ายตามฤดูกาล (ร้อยละ 5.0) การศึกษา (ร้อยละ 3.0) และจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกและยานพาหนะ (ร้อยละ 2.4) ที่เหลือออมด้วยเหตุผลอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 3.1 เช่น เพื่อมีบ้านเป็นของตนเอง ค่าประกันเงินกู้ เก็บไว้เป็นมรดก หรือท่องเที่ยว เป็นต้น

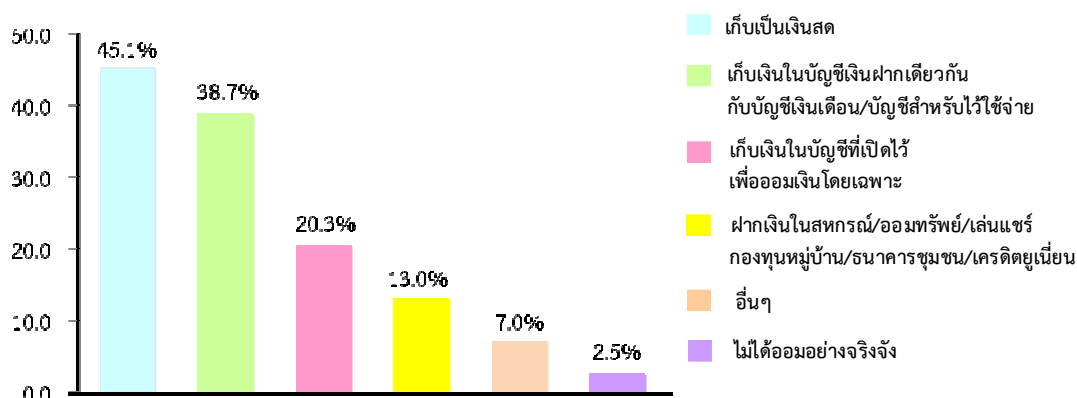
แผนภูมิ 3 ร้อยละการออมของครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการออม

4. วิธีการเก็บเงินออมของครัวเรือน^{1/}

ในรอบ 12 เดือนก่อนการสำรวจ พบว่า ครัวเรือนเก็บออมเป็นเงินสดสูงสุดคือร้อยละ 45.1 รองลงมาเก็บเงินไว้ในธนาคารโดยร้อยละ 38.7 เก็บในบัญชีเงินฝากเดียวกับบัญชีเงินเดือนหรือบัญชีสำหรับไว้ใช้จ่าย ร้อยละ 20.3 เก็บในบัญชีเพื่อออมเงินโดยเฉพาะ ส่วนการฝากเงินในสหกรณ์ กลุ่มออมทรัพย์/เล่นแชร์/กองทุนหมู่บ้าน พบว่ามีร้อยละ 13.0 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 9.5 คือให้เงินแก่คนในครัวเรือนเก็บแทน นำไปลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ (พันธบัตร หุ้น กองทุนรวม ไม่รวม กบข.) และไม่ได้ออมอย่างจริงจัง เป็นต้น

แผนภูมิ 4 ร้อยละวิธีการเก็บเงินออมของครัวเรือน

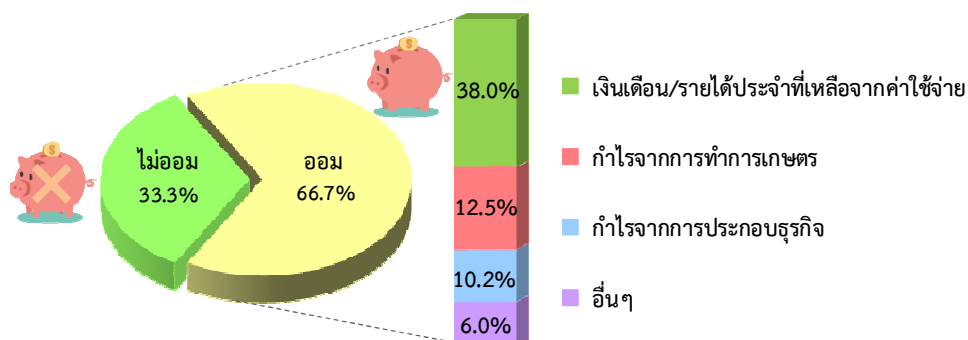

1/ ตอบได้มากกว่า 1 วิธี

5. แหล่งเงินออมหลักของครัวเรือน

สำหรับแหล่งที่มาของเงินออม ที่มีสัดส่วนสูงเป็นลำดับหนึ่งคือ เงินเดือน/รายได้ประจำ ที่เหลือจากค่าใช้จ่ายร้อยละ 38.0 รองลงมาได้จากการประกอบการเกษตร(ร้อยละ 12.5) ได้จากการประกอบธุรกิจ (ร้อยละ 10.2) และการออมที่มาจากแหล่งอื่นๆ อีกร้อยละ 6.0 เช่น การขายที่ดิน การขายสินทรัพย์ เงินมรดก เป็นต้น

แผนภูมิ 5 ร้อยละการออมของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งเงินออม

6. สรุป

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของคนไทย คาดว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศเป็นปัจจัยสำคัญเป็นอันดับแรก เมื่อไหร่ที่เศรษฐกิจดี ประชาชนมีอาชีพที่สร้างรายได้อย่างมั่นคง แนวโน้มการออมของภาคครัวเรือนก็น่าจะมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการออมในหลายช่องทาง โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ให้ถึงประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในอนาคต